

Алькема В.Г.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управлінських технологій
Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5997-7076>

Alkema Viktor

Doctor of Economics, Professor,
Head of the Department of Management Technologies
“KROK” University

ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЄЮ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ, БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

PRINCIPLES OF MANAGEMENT OF INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT AND DIGITALIZATION OF THE SYSTEM OF ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISES, BANKING INSTITUTIONS

У статті досліджено принципи управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ. Актуальність теми проведеного дослідження обумовлена тим, що виявлення, узагальнення та систематизація загальних базових принципів управління та ідентифікація специфічних принципів, характерних для впровадження використання нових цифрових технологій в управлінні інформаційно-аналітичним забезпеченням, разом формують комплекс принципів, системне застосування яких дасть можливість удосконалити та ефективно впровадити нові цифрові технології в управлінні інформаційно-аналітичним забезпеченням системи економічної безпеки підприємств, банківських установ.

Ключові слова: управління, система економічної безпеки, управління системою економічної безпеки, інформаційно-аналітичне забезпечення, інноваційні цифрові технології, принципи управління, інноваційний розвиток.

The article studies the principles of management of information and analytical support and digitalization of the system of economic security of enterprises and banking institutions. The relevance of the topic of the study is due to the fact that the results of the conducted research made it possible to generalize and systematize the general basic principles of management of information and analytical support of the system of economic security of enterprises, banking institutions, namely: the principle of legality, the principle of planning, the principle of systematicness, the principle of effectiveness, the principle of optimization, the principle of orientation, the principle of flexibility, the principle of integration, the principle of coherence, the principle of adaptability, the principle of efficiency, the principle of efficiency, identify and identify specific principles that are characteristic of the introduction of the use of new digital technologies in the management of information and analytical support, such as: continuity, the principle of timeliness, the principle of informativeness, the principle of objectivity, the principle of confidentiality, the principle of validity, the principle of methodology, the principle of monitoring, the principle of self-sufficiency, the principle of self-improvement, which together form a set of principles, the systematic application of which will make it possible to improve and effectively introduce new digital technologies in the management of information and analytical support of the system of economic security of enterprises and banking institutions. Since such information and analytical support provides an opportunity for the timely identification, identification of hazards, threats and risks in the activities and the development and adoption of the implementation of a set of both strategic and operational actions and measures aimed at effective comprehensive counteraction to new challenges and threats, such information and analytical support with the introduction of new digital technologies is especially important and relevant for banking institutions and enterprises, operating in high-tech areas and industries due to significant dynamism, risks of changes in the external environment and market conditions.

Keywords: management, economic security system, economic security system management, information and analytical support, innovative digital technologies, scientific approaches, Innovative development.

Постановка проблеми. В сучасних умовах цифровізації, динамічного техніко-технологічного розвитку у всіх секторах та сферах економічної діяльності питання організації та впровадження інформаційно-аналітичного забезпечення із використанням нових цифрових технологій збору, обробки та аналізу інформації є ключовою умовою для функціонування систем економічної безпеки. Таке інформаційно-аналітичне забезпечення дає можливість для своєчасного виявлення, ідентифікації небезпек, загроз та ризиків в діяльності організацій та розробки і прийняття реалізації комплексу як стратегічних, так і операційних дій, заходів, спрямованих на ефективну комплексну протидію новим викликам. Особливо важливим та актуальним таке інформаційно-аналітичне забезпечення із впровадженням нових цифрових технологій є для банківських установ та підприємств, що працюють у високотехнологічних сферах та галузях внаслідок значної динамічності, ризиків зміни зовнішнього середовища та кон'юнктури ринку. Проте, розбудова та впровадження управління інформаційно-аналітичним забезпеченням, цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ має здійснюватися на засадах та з дотриманням низки загальних та специфічних принципів, що формують теоретико-методичне підґрунтя для такої розбудови та забезпечення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретично-методичні та науково-практичні засади дослідження принципів управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ розглядали в своїх працях науковці: Т. Васильців, В. Волошин [1], С. Вировий [2], Л. Гуцаленко [3], М. Кизим [4], К. Крамаренко [5], А. Крутова [6], Х. Мандзіновська [7], С. Мельник [8], В. Пантелєєв [9], А. Штангрет [10], В. Франчук [11], Ю. Худолій [12] та інші.

Дослідження принципів управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та впровадженням нових цифрових технологій в системі економічної безпеки підприємств, банківських установ передусім потребує визначення самого поняття інформаційно-аналітичного забезпечення та управління інформаційно-аналітичним забезпеченням.

Так, за дослідженням Л. Гуцаленко суб'єкти господарювання потребують інформації та повинні певним чином її адаптувати для потреб діагностики процесу управління фінансовою безпекою підприємства, виокремивши такі три типи інформації: інформація про рівень фінансової безпеки та ефективність її управління в минулому; інформація про поточну безпеку та результативність дій суб'єктів безпеки; інформацію про можливі зміни в процесі управління фінансовою безпекою в тактичному й стратегічному вимірі [3, с. 24].

У працях А. Штангрет та М. Караїм інформаційно-аналітичне забезпечення визначають як сукупність специфічних процесів прийняття управлінських рішень щодо забезпечення довготермінового безпечного функціонування суб'єкта господарювання, вибору стратегії і шляхів її досягнення та оптимальне використання ресурсів, що можуть забезпечити реалізацію обраної стратегії [10].

Науковці розглядають інформаційне забезпечення управління, доводячи його сутність як комплекс про-

цесів, які уможливають задоволення інформаційних потреб керівників з можливістю оптимізації інформаційних потоків та раціонального використання робочого часу [1].

На думку В. Пантелєєва, інформаційно-аналітичне забезпечення розуміють як «... цілеспрямовану роботу зі збору інформації, її реєстрації, передавання, обробки, узагальнення, зберігання та пошуку суб'єктами контролю з метою використання для управління» [9, с. 41].

За іншим визначенням під цим терміном розуміють сукупність інформаційних процесів, необхідних для доцільного, раціонального та ефективного процесу управління» зазначаючи важливість інформаційно-аналітичного забезпечення для здійснення управління будь-якими процесами [2]. Таким чином, у працях науковців представлено різне бачення принципів, що формують засади та вимоги до управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ. Проте, зазначені авторами принципи потребують комплексного підходу до їх подальшого дослідження та систематизації, оскільки формують науково-методичні засади зростання ефективності управління інформаційно-аналітичного забезпечення як банківських установ, так і суб'єктів господарювання – підприємств.

Формулювання завдання дослідження. Метою статті є дослідження принципів управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ. З метою проведення дослідження було застосовано методи наукового пізнання: аналізу та синтезу, спостереження, абстрагування, формалізації, порівняння; системний та структурний підходи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Слід зазначити, що розбудова та здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення та управління процесами інформаційно-аналітичної діяльності має здійснюватися із визначення базових принципів управління, дотримання яких дасть можливість здійснювати інформаційно-аналітичну діяльність в межах сформованої системи економічної безпеки.

Для забезпечення потрібного рівня фінансової стійкості, на думку М. Кизима, В. Забродського, В. Зінченко та Ю. Копчака підприємство має дотримуватися таких принципів [4]: принцип незалежності, що полягає в раціоналізації використання позикових коштів, шляхом утворення фінансових інструментів та важелів, які б забезпечили певний рівень незалежності підприємства у взаємовідносинах із кредиторами; принцип прибутковості, що полягає в підтримці належного рівня рентабельності, який здатен забезпечити збільшення власного капіталу підприємства, з подальшим зростанням ефективності та досягненням стратегічних цілей; принцип підтримки ліквідності, що полягає в забезпеченні оптимального співвідношення залучених та власних оборотних активів; принцип динамізму, що полягає в забезпеченні достатнього темпу обороту власного та залученого капіталу у всіх фазах виробничого процесу підприємства.

Розглядаючи базові принципи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства науковці Х. Мандзіновська, А. Штангрет, Я. Котляревський та О. Мельников пропонують до таких принципів відне-

сти: системність, інтегрованість, орієнтованість, оптимізацію, гнучкість, результативність, узгодженість, систему постійного моніторингу [7].

За дослідженням С. Мельник, список базових принципів, на яких має базуватися побудова та ефективне функціонування механізму забезпечення безпеки слід розширити. Запропонований перелік слід доповнити такими принципами [8]: принцип постійного захисту, що передбачає формування потужної протекційної системи, в основі якої міститься дуалістичний підхід, в разі посилення впливу загроз система використовує відповідні методи протидії, а в разі відсутності суттєвих змін – відбувається посилення координації в межах системи безпеки підприємства, створення прогнозів та розроблення можливих сценаріїв реалізації захисних заходів із відповідним поліпшення ресурсного резервування, зокрема й фінансового; принцип оперативності, що полягає у своєчасному прийнятті і реалізації таких управлінських рішень, що відповідатимуть поточній ситуації щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства.

В дослідженнях інших науковців підкреслюється та обставина, що таке забезпечення потребує виявлення, опрацювання, збереження та поширення інформації тобто існує потреба в застосуванні певних методів, використанні ресурсів та формуванні бази знань для задоволення інформаційних потреб користувачів [5, 12].

За іншим визначенням інформаційно-аналітичне забезпечення трактується як інтегрована системи обліку і аналізу, що систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегії, координації напрямів перспективного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації оперативно-тактичних та стратегічних управлінських рішень [6,11].

На думку С. Мельник, «інформаційно-аналітичне забезпечення» можна визначити як послідовність процедур, які передбачають узагальнення структурованої та неструктурованої інформації із подальшою перевіркою та аналізом для формування потрібного інформаційного підґрунтя для виконання поставлених завдань [8]. Забезпечення ефективного управління інформаційно-аналітичним забезпеченням, впровадженням цифрових технологій системи економічної безпеки підприємств, банківських установ потребує систематизації, узагальнення ключових принципів на засадах яких здійснюється управління.

Базові принципи виступають основою розбудови та функціонування будь-яких систем та механізмів, в тому числі інформаційно-аналітичного забезпечення, впровадження цифровізації системи економічної безпеки підприємств, банківських установ. Вони формують базові засади, на яких загалом здійснюється управління. Такими загальними, базовими принципами управління виступають принципи: законності, плановості, системності, результативності, оптимізації, орієнтованості, гнучкості, інтегрованості, узгодженості, адаптивності, ефективності, оперативності.

Принцип законності, визначає, що діяльність має здійснюватися з дотриманням визначених встановлених норм та вимог чинного законодавства в межах діючого нормативно-правового поля.

Принцип плановості заснований на необхідності довгострокового, стратегічного та середньострокового

планування дій та заходів, пов'язаних із впровадженням нових цифрових технологій та плануванням діяльності з інформаційно-аналітичного забезпечення в системі економічної безпеки підприємств та банківських установ.

Принцип системності зосереджує увагу на необхідності розгляду інформаційно-аналітичного забезпечення як системи, що має безпосередній взаємозв'язок та взаємодію, як в середовищі самої системи між складовими та елементами цієї системи, так і з системою більш високого порядку – системою економічної безпеки, та загалом системою управління підприємством чи банківською установою, оскільки ознаками системності є цілісність та подільність такої системи.

Принцип результативності визначає спрямованість управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ на досягнення очікуваних запланованих результатів та спрямування всіх зусиль, дій та заходів на отримання цього результату.

Принцип оптимізації свідчить про доцільність та необхідність оптимізації процесів здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення внаслідок значного обсягу, масштабу та трудомісткості робіт зі збору та аналізу значних обсягів інформації. Ці задачі можуть бути успішно вирішеними з використанням впровадження нових цифрових технологій, а тому принцип оптимізації найбільш точно відображає мету та результат цифровізації системи економічної безпеки підприємств, банківських установ.

Принцип орієнтованості підкреслює важливість орієнтованості інформаційно-аналітичного забезпечення на вирішення важливих поставлених задач збору та опрацювання тих чи інших масивів інформації, а також орієнтації на поставлені цілі.

Принцип гнучкості акцентує увагу на необхідності забезпечення гнучкості процесів управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією системи економічної безпеки підприємств, банківських установ з метою відповідності цього забезпечення умовам та вимогам часу, змінам внутрішнього та зовнішнього середовищ підприємств, банківських установ, адже таким чином це дасть можливість зберегти ефективність інформаційно-аналітичного забезпечення.

Принцип інтегрованості свідчить про необхідність інтегрувати процеси інформаційно-аналітичного забезпечення в загальну діяльність банківських установ та підприємств, їх функціональні підрозділи, операційну діяльність з метою отримання своєчасної та повної системної інформації, необхідної для проведення аналізу та оцінювання отриманої інформації та отримання необхідних результативних даних. Водночас, не менш важливого значення має інтегрованість в зовнішнє середовище, функціонування та формування надійних комунікацій, отримання інформації необхідної для аналізу та забезпечення економічної безпеки.

Принцип узгодженості, обґрунтовує необхідність узгодження дій всіх учасників процесів інформаційно-аналітичного забезпечення та працівників банківських установ та підприємств загалом задіяних у процесах збору, обробки чи аналізу інформації. Водночас, всі процеси інформаційно-аналітичного забезпечення повинні бути узгодженими з метою та цілями системи

економічної безпеки цих банківських установ чи підприємств та метою і цілями діяльності цих суб'єктів господарювання загалом.

Принцип адаптивності акцентує увагу на необхідності швидкої адаптації управління інформаційно-аналітичним забезпеченням системи економічної безпеки підприємств, банківських установ із впровадженням передусім цифровізації до внутрішніх змін, які відбуватимуться в середовищі банківських установ, підприємств та ринкових, правових, суспільно економічних змін, які значною мірою впливатимуть як на процеси, так і на результати їх функціонування. Таким чином, адаптивність забезпечує можливість збереження ефективності та доцільності інформаційно-аналітичного забезпечення в умовах зовнішніх та внутрішніх змін.

Принцип ефективності визначає загальну спрямованість управління інформаційно-аналітичним забезпеченням та цифровізацією на отримання певних перспектив безпекового, економічного, соціального, характеру, що виникають внаслідок прийняття обґрунтованих управлінських рішень в забезпеченні економічної безпеки підприємств, банківських установ.

Принцип оперативності орієнтує на таку організацію процесів, алгоритмів інформаційно-аналітичного забезпечення, які забезпечують можливість швидко і своєчасно реагувати на нові виклики, загрози, потреби банків чи підприємств в отриманні інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень в питаннях забезпечення економічної безпеки та загалом функціонування.

Крім представлених загальних базових принципів управління, притаманних управлінню системами та механізмами загалом, впровадження нових цифрових інноваційних технологій, цифровізація та здійснення процесів інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки підприємств, банківських установ потребує застосування специфічних принципів управління, а саме: своєчасності, інформативності, об'єктивності, конфіденційності, обґрунтованості, методичності, моніторингу, самодостатності, самовдосконалення, безперервності.

Принцип своєчасності акцентує увагу на важливості своєчасності отримання, опрацювання та аналізу інформації, оскільки застаріла інформація є неактуальною. Особливо це важливо під час збору, обробки та аналізу інформації з питань економічної безпеки, оскільки своєчасність отримання інформації щодо можливих ризиків, небезпек та загроз дає можливість прийняти своєчасні управлінські рішення, провести превентивні дії та заходи, а отже попередити настання ризикових подій та пов'язаних із ними збитків в діяльності банків та підприємств.

Принцип інформативності спрямовує увагу на важливість інформаційно-аналітичного забезпечення, інформативності та змістовності зібраної для опрацювання інформації.

Принцип об'єктивності обґрунтовує вимоги до інформації та інформаційно-аналітичного забезпечення загалом щодо об'єктивності зібраної для аналізу інформації наскільки точно та повно вона відображає події та процеси, що потребують аналізу та оцінювання, оскільки від об'єктивності інформації залежать результати інформаційно аналітичного опрацювання висновки та прийняті з цих питань управлінські рішення.

Неефективна, неповна інформація та її використання призводять до помилок в прийнятті управлінських рішень. В сфері банківської діяльності як і в діяльності суб'єктів господарювання такі помилки можуть призвести до значних фінансових втрат та збитків.

Принцип конфіденційності визначає саму специфіку інформаційно-аналітичного забезпечення в системі економічної безпеки підприємства, оскільки мова йде про роботу з інформацією, яка містить конфіденційну інформацію самого банку та його клієнтів та не підлягає розголошенню, оскільки може становити комерційну таємницю та особисті дані клієнтів. Завданням економічної безпеки в організації інформаційно-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки забезпечити збереження цих даних інформації та запобігти несанкціонованому розголошенню чи втручанням в роботу.

Принцип обґрунтованості полягає в тому, що будь-які дії та зміни, що будуть відбуватися як в організації роботи, так і в здійсненні інформаційно-аналітичного забезпечення, повинні бути обґрунтованими. Сама інформація, що є змістом та темою інформаційно-аналітичного забезпечення формує основу підґрунтя для обґрунтування та прийняття в подальшому ефективних управлінських рішень.

Принцип методичності заснований на тому, що розбудова системи інформаційного забезпечення, з інформатизацією, цифровізацією процесів роботи з інформацією в системі економічної безпеки повинна здійснюватися на основі методичного забезпечення – наукових підходів, методів, інструментів, сформованих науковим та напрацьованих емпіричним досвідом, що забезпечуватиме відповідність, результативність дій та заходів.

Принцип моніторингу відображає саму сутність інформаційно-аналітичного забезпечення як технології, механізму безперервного стеження за об'єктами дослідження з метою виявлення, аналізу, оцінювання, стану роботи з інформацією, стану та рівня показників з метою своєчасного виявлення відхилень, впливу ризиків, загроз та прийняття термінових дій та заходів, спрямованих на попередження негативного впливу дії небезпек та загроз.

Принцип самодостатності означає, що інформаційно-аналітичне забезпечення системи економічної безпеки підприємств, банківських установ повинне бути цілісним та самодостатнім, мати всі необхідні ресурси і розбудовані внутрішні механізми для його ефективного функціонування.

Принцип самовдосконалення визначає необхідність системного впровадження безперервних та постійних покращень у функціонуванні системи економічної безпеки підприємств, банківських установ та в їх інформаційно-аналітичному забезпеченні.

Принцип безперервності визначає, що процес збору, обробки, аналізу інформації, саме інформаційно-аналітичне забезпечення має здійснюватися безперервно, щоб мати можливість своєчасно виявити появу чинників, дії небезпек та загроз і таким чином удосконалити та оптимізувати діяльність із забезпечення економічної безпеки.

Висновки. Результати проведених досліджень дали можливість узагальнити та систематизувати загальні базові принципи управління інформаційно-аналі-

тичним забезпеченням системи економічної безпеки підприємств, банківських установ, а саме принципи: законності, плановості, системності, результативності, оптимізації, орієнтованості, гнучкості, інтегрованості, узгодженості, адаптивності, ефективності, оперативності, виявити та ідентифікувати специфічні принципи, які характерні для впровадження використання нових цифрових технологій в управлінні інформаційно-аналітичним забезпеченням, таких як прин-

ципи: безперервності, своєчасності, інформативності, об'єктивності, конфіденційності, обґрунтованості, методичності, моніторингу, самодостатності, самовдосконалення, що разом формують комплекс принципів, системне застосування яких дасть можливість удосконалити та ефективно впровадити нові цифрові технології в управлінні інформаційно-аналітичним забезпеченням системи економічної безпеки підприємств, банківських установ.

Список використаних джерел:

1. Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія. Львів : ЛКА, 2012. 386 с.
2. Вировий С. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. *Ефективність державного управління*. 2014. № 39. С. 201–206.
3. Гуцаленко Л. Стратегічний облік і контроль у формуванні фінансових результатів. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2010. № 12. С. 24–32.
4. Кизим М. О., Забродський В. А., Зінченко В. А., Копчак Ю. С. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія. Харків: ІНЖЕК, 2003. 144 с.
5. Крамаренко К. М., Вінниченко О. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансово- економічною безпекою суб'єктів господарювання. *Сталій розвиток економіки*. 2024. № 3 (50). С. 344–349.
6. Крутова А. С., Ставерська Т. О., Шевчук І. Л. The problems of the enterprises financial security. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2015. №. 1 (21). С. 92–105.
7. Мандзінівська Х. О., Штангрет А. М., Котляревський Я. В., Мельников О. В. Фінансова безпека машинобудівного підприємства: методичні засади формування та забезпечення : монографія. Львів : Укр. акад. друкарства. 2016. 226 с.
8. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: Растр-7. 2020. 384 с.
9. Пантелеев В. П. Аудит. Київ : Професіонал, 2008. 158 с.
10. Штангрет А. М., Караїм М. М. Управління економічною безпекою підприємства. *Наук записки Української академії друкарства*. 2016. №1 (52). С. 201–206.
11. Франчук В. І. Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 236 с.
12. Худолій Ю. Свистун. Л. Сучасні тенденції технологічних впливів на безпеку банківських установ. *Економіка та регіон*. 2021. № 3(82). С. 115–123.

References:

1. Vasylytsiv T. H., Voloshyn V. I., Boikevych O. R., Karkavchuk V.V. (2012). Finansovo-ekonomichna bezpeka pidpriemstv Ukrainy: stratehiia ta mekhanizmy zabezpechennia: monohrafiia [Financial and Economic Security of Ukrainian Enterprises: Strategy and Mechanisms of Provision: Monograph]. Lviv: LKA. (in Ukrainian)
2. Vyrovyi S. V. (2014). Informatsiino-analitychne zabezpechennia orhaniv derzhavnoi vlady ta mistsevoho samovriaduvannia [Information and analytical support of the activities of state authorities and local self-government bodies]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*. vol. 39. pp. 201–206.
3. Hutsalenko L. (2010). Stratehichniy oblik i kontrol u formuvanni finansovykh rezultativ [Strategic accounting and control in the formation of financial results]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*. vol. 12. pp. 24–32.
4. Kyzym M. O., Zabrodskyi V. A., Zinchenko V. A., Kopchak Yu. S. (2003). Otsinka i diahnozyka finansovoi stiiykosti pidpriemstva: monohrafiia [Assessment and Diagnostics of Financial Stability of Enterprise: Monograph]. Kharkiv: INZhEK. (in Ukrainian)
5. Kramarenko K.M., Vynnychenko O.V. (2024). Informatsiino-analitychne zabezpechennia upravlinnia finansovo-ekonomichnoiu bezpekoiu subiektiv hospodariuvannia [Information and analytical support of management of financial and economic security of business entities]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*. vol. 3(50). pp. 344–349.
6. Krutova A. S., Stavetska T. O., Shevchuk I. L. (2015). The problems of the enterprises financial security [The problems of the enterprises financial security]. *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*. vol. 1 (21). pp. 92–105.
7. Mandzinovska Kh. O., Shtanhret A. M., Kotliarevskiy Ya. V., Melnykov O. V. (2016). Finansova bezpeka mashynobudivnoho pidpriemstva: metodychni zasady formuvannia ta zabezpechennia: monohrafiia [Financial Security of a Machine-Building Enterprise: Methodological Principles of Formation and Support: Monograph]. Lviv : Ukr. akad. drukarstva. (in Ukrainian)
8. Melnyk S. I. (2020). Upravlinnia finansovoiu bezpekoiu pidpriemstv: teoriia, metodolohiia, praktyka: monohrafiia [Management of Financial Security of Enterprises: Theory, Methodology, Practice: Monograph]. Lviv: Rastr-7. (in Ukrainian)
9. Pantelieiev V. P. (2008). Audyt [Audit]. Kyiv : Profesional. (in Ukrainian)
10. Shtanhret A. M., Karaim M. M. (2016). Upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu pidpriemstva [Management of economic security of the enterprise]. *Nauk zapysky Ukrainskoi akademii drukarstva*. vol. 1 (52). pp. 201–206.
11. Franchuk V. I. (2015). Ekonomichna bezpeka subiektiv hospodarskoi diialnosti [Economic security of economic entities]. Lviv : LvDUVS. (in Ukrainian)
12. Khudolii Yu. Svystun. L. (2021). Suchasni tendentsii tekhnolohichnykh vplyviv na bezpeku bankivskykh ustanov [Current trends in technological impacts on the security of banking institutions]. *Ekonomika ta rehion*. vol. 3(82). pp. 115–123.